

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год. XXI, бр. 150 (2219)

Велико Търново, четвъртък, 16 декември 1965 г.

Цена 2 стотинки

Радост, която задължава

Нов партийно-правителствен документ ускори ритма на милиони български сърца. Край радиоапаратите и радиоточките, пред телевизорите с трепет бе изслушано Постановлението на ЦК на БКП, Министерския съвет и Централния съвет на Професионалните съюзи за повишаване жизненото равнище на народа през 1966 и 1967 година. На следващия ден с не по-малко вълнение се разгръщаха и вестниците. А има какво да се чете и препрочита. Има какво да изпълва сърцата и умовете с топли чувства към народната власт за непрестанните грижи.

Трудещите се знаят — само една непрекъсната развиваща се социалистическа държава, в която всичко се прави за благо на човека, може да отдели от бюджета и да им разпредели през идущата година допълнително около 100 милиона лева, а през 1967 година — около 300 милиона лева. Но те знаят и друго — че със самоотвержения си труд ще дадат възможност на родното ни стопанство да направи нови, още по-големи и уверени стъпки в своето социалистическо развитие.

Нарастването на работната заплата на всички категории работници, служители, специалисти, редица придобивки по социалните мероприятия, предвидени в новото постановление, трудещите се от Велико-търновски окръг посрещат с голямо задоволство. На Партията, Правителството и Профсъюзите те благодарят от все сърце. И обещават да бъдат активни в първите редици на борбата за построяването на социалистическото общество.

НАШАТА БЛАГОДАРНОСТ
КЪМ ПАРТИЯТА

Колективът на Обединената градска болница в Горна Оряховица и акушеро-гинекологическо отделение, в което работя, посреща с особено задоволство Постановлението за повишаване жизненото равнище на народа.

В това Постановление още веднъж проличава голямата грижа на Партията за благосъстоянието на народа. То ще стимулира за повишаване на трудовата

дисциплина и издигане на по-високо ниво професионалната квалификация. За нас, здравните работници, които сме облагодетелствувани от него, то е и задължение за още по-усетодан труд в социалистическото здравеопазване, в увеличаване раждаемостта, в снижаване до биологичния минимум на майчинската и детската смъртност. Като хора, които са най-близко до болния човек, ние най-добре разбираме и с искрена радост посрещаме и увеличението по заплатите на болничните обезщетения при хронифицираните болни и при работниците с голям трудов стаж.

За всичко, което се прави в името на човека и нас, нашата благодарност към Партията.

д-р Иордан ПОПИОРДАНОВ
акушер-гинеколог при Обединената градска болница — Горна Оряховица.

ПРИЗНАНИЕ КЪМ ТРУДА НА УЧИТЕЛЯ

Нашата социалистическа Родина изпраща още една победна година. През нея нашият народ направи нова, по-широка крачка към възхода, към изграждането на светлото бъдеще...

Свой скромнен дял в социалистическото съзиждане има и нашето учительство. В родното училище се коват бъдещите напредни кадри, тези, които утре ще влязат сили и умение във всички клонове на народното стопанство. Хубаво признание на този дълг и израз на високоблагородния и патриотичен труд на учителя е новото Постановление на Централния съвет на БКП, Министерския съвет и Централния съвет на Професионалните съюзи. То беше една радостна вълна, която донесе празник и в училищните дворове.

— Другарко, чуехте ли по радиото за заплатите, за вашите заплати?

— Честито, другарко!
На усмивките се отговаря с усмивка.

ГОРНООРЯХОВЧАНИ
ИЗПЪЛНИХА ПЛАНА

Вчера горнооряховските промишлени колективи завоюваха хубава трудовата победа. Те изпълниха годишните си производствени планове и до края на последната година от Четвъртата петилетка ще произведат надпланова продукция за 5 000 000 лева.

Този голям предногодишен дар на Родната е благодарност и отговор на всекидневните грижи, които Партията и Правителството полагат за подобряване на жизненото равнище на трудещите се. Той е резултат от дейността на предприятията, които работят по новата системата на планиране и стопанско ръководство, плод на вдъхновения труд на хилядите работници и работници от града.

М. ШАЛАВЕРОВА

от Общественията редакция на в. „Борба“ в Горна Оряховица

Постановлението за повишаване жизненото равнище на трудещите се посрещна с голям интерес и от членовете на бригадата на Георги Йорданов от „Транспред“ — Павлинени. Затова те бързат да го прочетат.

Снимка:
Ив. ВОДЕНИЧАРОВ

СЪВЕЩАНИЕ НА ОКРЪЖНИЯ ПАРТИЕН И СТОПАНСКИ АКТИВ

Във връзка с всенародното обсъждане на тезисите на Политбюро на ЦК на БКП по новата система на планиране и ръководство на народното стопанство на 14 декември сутринта, в салона на Дома на Народната армия във Велико Търново, се състоя съвещание на окръжния партийен и стопански актив.

Беседа за основните положения на новата система изнесе доцент Борис Първулов от Комисията за усъвършенстване системата на планиране и ръководство на народното стопанство при Министерския съвет. В продължение на два часа докладчикът ведно и задълбочено запозна присъстващите стопански, партийни и обществени дейци, икономисти, лектори и други със същността на преустройството. Особено място бе отделено на планирането, което и при новата система ще бъде основен метод на ръководство. Подробно бяха разяснени и въпросите за стопанската сметка, работната заплата, договорите, прилагането на по-съвършени форми на организация на производството и др.

На доцент Борис Първулов бяха зададени много и от най-различно естество въпроси, на които той отговори изчерпателно.

Конкретни указания на присъстващите за работата по разясняването на тезисите даде Димитър Стоянов, секретар на Окръжния комитет на Партията. Той препоръча на партийните, профсъюзните, комсомолските и други събрания лектори да се използват икономистите. Направените предложения трябва да се обобщават и своевременно да се изпращат до Окръжния комитет на Партията. Обсъждането следва да върви в тясна връзка с работата по достойното осъществяване на поставените за 1965 година задачи и с подготовката за изпълнение на плана през 1966 година.

ПРЕД ПЛЕНУМА НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП

ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ ЩЕ БЪДАТ ПОДОБРЕНИ

Колективът на Държавния дървообработващ завод „Д. Благоев“ във Велико Търново изработва предимно паркет, шперплат и фурнир. Тяхното качество, обаче, не всякога е на необходимото равнище. Това особено се отнася за шперплата, който досега в редица случаи не е отговарял на изискванията на БДС.

Като се има предвид и обстоятелството, че обикновеният паркет, който се произвежда от бук и дъб, в света ежегодно намалява и се замества с ламелен паркет и с други материали, голямо значение има рязко подобряване на качеството. То ще допринесе за повишаване рентабилността на предприятието.

Пътят за тяхното подобряване специалистите от завода търсеха отдавна, но истински и верни те бяха разкрили по време на организиран от Окръжния комитет на БКП обществения преглед на техническото равнище и качество на промишлената продукция. Благодарение на широката разяснителна

на работа на партийната организация, на десетките работнически предложения и активността на заводските специалисти бяха приети редица мероприятия.

Пристъпено е към подготовката за рязко повишаване на производството на рязания фурнир, който досега се внасяше от западноевропейски държави. То ще бъде напълно възможно след окончателното завършване на разширението на фурнирния участък. В момента са готови фундаментите и са отлети стълбите за монтиране на нови мерсер-машини и лентова сушилня. Те, заедно с други съоръжения, ще представляват единен комплексен поток за рязане на фурнир. След влизането му в експлоатация, производството на рязания фурнир през 1966 година ще бъде увеличено с 1 300 000 кв. м.

За подобряване качеството на шперплата тук ще бъдат монтирани за първи път в страната напредно реброслепаващи машини за допълнителна обра-

„БОРБА“
ИНТЕРВЮИРА
ИСТОРИЧЕСКАТА ПРАВДА

РЕДАКЦИЯТА НА В. „БОРБА“ изпрати свой представител в София, който се срещна с академик проф. д-р Кръстю МИЯТЕВ — член на Общонародния комитет за развитието на Велико Търново като исторически, културен и туристически град.

Академик Миятев е изтъкнат научен работник, ученик на Константин Иречек. Той ръководи разкопки и излезе с публикации за паметниците в Мадара, за „Кръвата църква“ в Преслав. Четири години работи по откриване на паметника на първата българска столица Плиска, а последните му разкопки са на Царевец. Те ще продължат още, за да се доизследват и прочат още някои тъмни точки в историята на този дворец. Сега академик Миятев усилено работи върху материалите на двореца на Царевец, които ще влязат в един негов труд под надслов „Дворецът на българските царе във Велико Търново“.

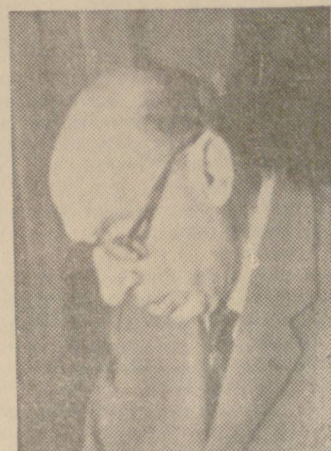
Бележитият български археолог бе любезен да сподели с читателите на вестника своето схващане за бъдещите възстановителни работи в старопрестолния ни град.

ПО ВЪПРОСИТЕ за възстановяването на старинния Велико Търново отдавна се състоя съвещание в Българската академия на науките. То беше ръководено от почетния председател на БАН и председател на Общонародния комитет за развитието на Велико Търново академик Тодор Павлов. Присъстваха представители на Етнографския музей, Софийския държавен университет, Института за паметниците на културата при Комитета по културата и изкуствата и др. Обсъдихме мой доклад, който да послужи за основа на по-нататъшната наша работа.

Задачата ни беше да се разменят творчески мисли по въпросите, които са поставени в докладите на Окръжния и Градския народни съвети във Велико Търново. Най-важните точки бяха предложенията на великотърновци за издигане на града като важен исторически, културен, туристически и археологически обект. В моя доклад взех определено становище за бъдещите възстановителни работи.

Най-важното е какво трябва да се направи от останките на старата българска столица, за да се обогати още повече живописният силует на града, като се доближи, колкото е възможно повече, до първичното състояние през XIII и XIV век.

В доклада ми, който беше основан на разискванията, стоеше главно въпросът дали може да се възстановява и как да се възстановява. Аз заставам решително на отрицателно становище за възстановяването на кой и да е паметник, ако за него няма доста-

ПРЕДИ ВСИЧКО
ИСТОРИЧЕСКАТА ПРАВДА

точно исторически и археологически данни.

Царевец е един огромен археологически обект, който през XIII и XIV век е претърпял множество промени и преустройства. Дворецът на българските царе наистина е бил един монументален комплекс, в който се очертават жилищни помещения, тържествени зали, църкви и пр. За съжаление от всичко това до нас са достигнали само най-дълбоките основи на сградите, които не ни дават данни за възстановяване на дворцовите сгради, понеже, освен тези развалини, които съществуват, нямаме абсолютно никакви други сведения за първоначалното състояние на тези сгради. Не съществуват нито писмени известия, нито някакви рисунки, а освен това, нямаме и никакви аналогии от архитектурата в съседните страни на Балканския полуостров.

На Трапезица досега са открити 17 църкви, на които са запазени само основите. А по тези основи е много трудно да се възстановят самите църкви в първоначалния им вид.

Аз, обаче, съм наклонен да се допуснат известни възстановки на паметници, които дават възможности за надзидване. Това са, например, трите порти на Царевец, крепостните стени на Царевец, Трапезица и др. Такива крепостни стени са запазени в по-добро състояние у наши съседни (в Истанбул, Солун, в Югославия). Освен това биха могли да се възстановят и крепостните зидове от Царевец и Трапезица, които се спускат към Янтра. Могат да се възстановят и северните

крепостни кули на двореца на Царевец, както и зънарицата при църквата „Възнесение“. Това са импозантни постройки, които, възстановени в стила на известните крепостни стени, ще обогатят панорамата на Велико Търново с ефектни оптически акценти.

Всички възстановки, обаче, които биха могли да се направят във Велико Търново, трябва да се предшествуват от основни археологически и технически изследвания, за да не се допуснат неприятни грешки. Църквите „Петър и Павел“, „Св. 40 мъченици“, „Св. Димитър“ и „Възнесение“ не търпят никакви възстановки и най-целесъобразно би било, ако те се поставят под стълбени хангари, както се практикува в чужбина. Това технически е съвсем възможно. По този начин те ще се предпазят от по-нататъшно рушене, ще бъдат поставени в просторна и светла обстановка.

Възможно е да постигнем блестящи успехи. Но да поддържаме не бива да се бърза! Всичко трябва да се предприема след основно проучване. Едва тогава да се пристъпи към консервация и евентуално възстановяване. Не трябва да се предприемат каквито и да било действия за запазване, консервиране и възстановяване без задълбочени изследвания от специалисти! Повече от наложително е да се работи с култура.

Наш дълг като българи е да направим всичко възможно по силите си за възстановяване на неповторимия Велико Търново. Но преди всичко да запазим историческата правда.

ЗА ВЕЛИКО ТЪРНОВО
— ПОВЕЧЕ!

НАШИЯТ ОКРЪЖЕН ГРАД Велико Търново уверено върви напред. За неговото развитие като исторически, културен и туристически град вече се грижи и Общонароден комитет. Наред с укрепване на икономическата си основа, градът ще съхрани скъпите реликви на славната си история. Всичко това и изключителната живописност на града са сигурни предпоставки той да израсне като първокласен вътрешен и международен туристически обект.

Културните институти, работниците на културния фронт в града се съобразяват с нарастващите изисквания и се заемат с полезни дела. Предстои да бъде открита единствената в страната експозиция на Втората българска държава, кинолюбителският клуб „Трапезица“ през пролетта се готви да посрещне представители на кинолюбителските клубове от няколко европейски страни за творческа среща. През март 1966 г. градът ще събере селскостопански специалисти и библиотечни работници от цялата страна, за да участвуват в Национално съвещание за разпространение на селскостопанските знания. Преминалите при изключителен интерес тържества на Царевец стават традиция за преглед на българската историческа драма.

Правят ли, обаче, всичко необходимо културните институти за задоволяване повишените изисквания на града?

Дейността на редица културни институти все още бавно се преустройва в духа на новите по-високи задачи. Колективът на драматичния театър „Константин Кисимов“ не изпява пълно възможностите си. Не се създава добър ред в прожекционите и приятна обстановка в кинозалоните. Рядко в ресторантите се чува хубава българска песен.

В по-добро състояние би трябвало да са и сградите, фойетата, салоните и витрините на културните институти, търговските предприятия, учрежденията.

Не задоволява и сегашното състояние на самодейността. Градът, който излъчи немало лауреати на Втория републикански фестивал, не бива да допуска някои от тях да се намират още в организационни преустройства. Неестествено е и положението на такова предприятие, като Завода за радиоприемници, да няма укрепени самодейни колективи. А там работят предимно деца хора! Трудещите се очакват да видят на сцената и студентите от Висшия педагогически институт „Братя Кирил и Методий“, младите работници от дървообработващия завод „Димитър Благоев“, от текстилното предприятие „Васил Мавриков“, учащите се от политехническите гимназии и техникумите.

Читалищата, Професийския дом на културата, Домът на Народната армия, поделенията на творческите съюзи също биха могли да направят повече за повишаване естетическото възпитание на трудещите се и младежите. Нужно е да разгласи движението „Приятел на бригадите за комунистически труд“, като културните дейци бъдат все по-често сред работническите колективи.

Разгръщането на широка културна дейност зависи от наличното и създаването на необходимата материална основа. С построяването на театъра, на широкоформатно кино, на Дома на книгата ще се разреши въпросът за задоволяване на известни културни потребности. Изпълва обаче нуждата от клон на Окръжната библиотека в западната част на града. Дом на културните дейци и ателиета за творческа дейност на художниците.

Заедно с това наложително е Окръжният музей да ускори превръщането на хана на хаджи Никол в Музей на Възраждането и подреждането на експозицията на работническото революционно движение.

Велико Търново, с негово население, с голямия брой учащи се, в това си заведение, изисква значително повече културни мероприятия, които също биха желали да се срещнат с проявите на културата и изкуството в нашия забележителен град.

Необходима е инициатива и находчивост от дейците на културния фронт, от всички, за утвърждаване на Велико Търново, като исторически и социалистически ни Отечество.

М. МАНОЛОВ

ЖИВАТА РАБОТА С ХОРАТА — ПОДЦЕНЕНА

Седмата годишна отчетно-изборна конференция на Джулюнската общинска партийна организация, която се състои в петък, 10 декември, премина при голяма активност. Двадесет и трима от присъстващите 80 делегати се изказаха по отчетния доклад. В работата на конференцията взе участие и кандидат-членът на ЦК на БКП и секретар на Окръжния комитет на Партията Димитър Стоянов.

Отчетният доклад на Общинския комитет, прочетен от секретаря Гани Дунав, засягаше всички страни от дейността на комунистите в общината, с тревога поставяше нерешените въпроси, правилно насочваше вниманието към предстоящите задачи. Независимо от сериозния опит да се измени подхода към оценката на дейността на комунистите, в доклада преобладаваха статистически данни и факти, чиито анализ не даваше отговор на въпроса за какви средства и форми е повишена авангардната роля на партийните организации, на членовете и кандидат-членовете на Партията, стопанските дейци издигнали ли са се на висотата на политически дейци. Дейността на 10-те партийни групи, на 154-те комунисти — участващи пряко в материалното производство, както и на останалите 100, заети в културните институти и другите сектори на извънматериалното производство, не се съставляше с ефективността от политическата работа сред населението, а само със стопанските резултати. Разбира се, далеч сме от мисълта да отричаме успехите, постигнати от кооператорите и механизаторите в стопанството, от колективна на ДИП „Домат“, ТПК и селската потребителна кооперация, успехите в благоустрояването на селищата в общината, в учебното дело и здравеопазването. Напротив, определено трябва да подчертаем, че под ръководството на Общинския партийен комитет кооперативното стопанство, въпреки необичайната суша, ще изпълни плана и ще произведе стокова продукция за 100 000 лева повече от 1964 година. С изпълнен план ще посрещнат новата 1966 година и колективите на ДИП „Домат“, и потребителната кооперация.

Болшинството от взелите участие в разискванията делегати горещо предпазиха за политическата работа. Очевидно духът на Майския пленум на ЦК на БКП е оставил сериозни следи. Борбата за провеждане в живота на максимално решения е помогнала много за изравняване на комунистите в общината. Те вече добре разбират, че трябва да оценяват своята дейност от гледна точка на това — помагат ли да се решават с партийни средства многостранните задачи в общината, отговаря ли на изискванията стилът и методът в работата на партийния комитет и партийните бора.

ПАРТИЙНАТА ПРОСВЕТА — НА ПО-ВИСОКО РАВНИЩЕ!

ХУБАВОТО Е ДОСТА, НО ИМА И ПРОПУСКИ

Може би за първа година в района на Долнолинишката общинска партийна организация в системата на партийната просвета са се включили толкова много хора. Под ръководството на Общинския партийен комитет са изградени 23 просветни звена с 578 души. Това е един голям напредък. Да се издаде теоретическата и политическата подготовка на комунистите е едно от основните изисквания на Осмия конгрес на Партията и Майския пленум на ЦК на БКП. Това безспорно е добре разбрано от долнолинишките партийни ръководители. Хубавото е, че тук са застъпени разнообразни форми — теоретични семинари, кръжкове, школи за комунистически труд и масово-политическа просвета, лектории. Пропагандистите са подобрили измислен най-подготвени. Значителен брой от тях са с висше образование — агрономи, лекари, учители.

Като се изключат едно-две звена, почти всички останали са започнали своите занятия. Ето например в кръжко по политикономия в Горна Липница вече разглеждат въпроса за стоковото производство — един от възловите проблеми на капиталистическия начин на производство. С разбиране и външна пропагандистът д-р Дафинков са стреми да изясни понятието стока, нейното възникване, развитие, двойния характер на труда, възпелен в стоката и т. н. По всичко личи, че той се е готвил добре и се е убедително слово умее да завладее слушателите. Като се има предвид аудиторията, неговата теоретическа и методическа подготовка е удовлетворителна.

Един от кръжоците по икономика на селското стопанство се ръководи от младия

Делегатът Христо Стайков от Горско Ново село с болка говори, че в резултат на недостатъчната информираност на комунистите, в някои случаи те изостават от безпартийните. „Получава се така — каза той, — че, вместо да помагаме на хората да разберат същността на това или онова решение на партийния комитет и особено на Управителния съвет на ТКЗС, ние го научаваме по-напред от безпартийните. Само преди седмица обсъдихме бъдещата организация на труда в зеленчуковото производство. В процеса на обсъждането се набелязаша и най-близките задачи. Но по-малко бригадите още не знаят дали ще бъдат и в бъдеще такива, изчакват и не се заемат с придвижването на работата. Кооператорите ни питат какво става, а ние не можем да дадем отговор. Нима трябва да оставим работата според поговорката „плетата да водят кваката?“ Мислите на Стайков доразви по-нататък бригадите от Джулюница Христо Василев Манев. Неговите думи: „Моля членовете на Управителния съвет на ТКЗС и на Общинския партийен комитет по-често да идват сред кооператорите, за да разберат какво ги върлува и да научат много неща от тях“, не се нуждаят от коментари.

Недостатъчната разяснителна работа, насочена към провеждане на едно или друго мероприятие, е довело и до това, че, както посочи бригадирът на първа тракторна бригада в Джулюница Георги Колев, сега при обсъждането на новата организация на труда отделни механизатори не на шегата са подхвърлили: „Ако ще правим комплексни звена като миналогодишните, по-добре да преминем старите разчети“. Той изтъкна още, че, вместо да се укрепят създадените звена за комплексна механизация, специалистите в стопанството и ръководството често са се вмесвали в тяхната работа и, без да уведомяват бригадир и звеноводите, отклоняват машините и обезличават ролята на технологическите карти и самостоятелността на тези производствени единици.

Въпросите за състоянието на комсомолската организация и Отечествен фронт, които постави пенсионерът Петър Цанев от Горско Ново село, секретарят на Общинския комитет на ДКМС Ангел Досев, както и изказванията на членовете на Общинския партийен комитет Йорго Петров и Колю Ганев, разкриха, че, макар и да има известен напредък, в стила и метода на работа на Общинския партийен комитет има сериозни недостатъци.

„Всички ние добре знаем състоянието на ДОСО в общината, — каза Йорго Петров. — Общинският комитет изслушва информация от председателя. Един път отложи обсъждането, поради това, че тя не беше добре подгот-

вена, а втория път я обсъди с някакво съзнание на всички членове, че с мерките, които се белжат, работата няма да се измени. Не е ли това формализъм, не е ли проява на либерализъм? А такъв подход има и при обсъждането на други въпроси.“

Тези мисли, както и някои спонкони констатации в доклада, като тези, че в ТКЗС не е работено достатъчно упорито по технически прогрес, поради което от предвидените 23 мероприятия в растениевъдството с икономически ефект 82 188 лева, са изпълнени само 12 и, че стопанството е лишено от допълнителни приходи в размер на 64 000 лева, потвърждават, че борбата срещу формализма не е ефикасна. В доклада не се каза нито дума какво по-различно е направено от комунистите, за да се създаде атмосфера, в която отговорниците да не забравят задълженията си и да се обезпечи осъществяването на всички мероприятия.

В Джулюнската община има 100 младежи и девойки, които са във от редовете на Комсомола. Тази констатация също не беше съпроводена с разяснение какво се прави, за да се привлекат тези млади хора в организацията и да се работи организирано за тяхното възпитание.

Фактът, че както в доклада, така и в изказванията, нито един другар не говори за опита на полтавските комунисти, а сами партийните членове са дошли до убеждението от необходимостта за решително подобряване на животната среда, също разкрива сериозни недостатъци по ръководството на масово-политическата работа. В окръга, под ръководството на Окръжния комитет на Партията, през последните години се внесе сериозно изменение в масово-политическата работа. Специална делегация, водена от секретаря на Окръжния комитет Димитър Стоянов, посети Полтавска област, запозна се с опита в масово-политическата работа, обобщи този опит и на редица срещи, и в отделна брошура го направи достояние на цялата окръжна партийна организация. В Джулюница делегатите — отговорните другари организирано да отиват сред хората по работните места, да беседват с тях, откровено да им разясняват най-важните решения, да изслушват техните предложения и да дават отговор на поставените въпроси — още не е направено. Наистина, в отделни случаи то се прави, но системно, организирано не става. И затова делегатите справедливо критикуваха членовете на Общинския партийен комитет и на Управителния съвет на ТКЗС, отговорните комунисти в Общинския народен съвет.

Вземайки отношение към работата на конференцията и оценя-

вайки, високата активност, голямата полза от критичното отношение към едногодишната дейност, секретарят на Окръжния комитет на Партията Димитър Стоянов обърна изключително внимание на необходимостта от подобряване на идеологическата работа в общината. С много примери той насочи комунистите към нерешените въпроси. Като състави стопанските успехи в Джулюница с тези на Поликраище и Долна Оряховица, със средните за окръга добиви за някои култури, той призова комунистите по пътя на подобряване на партийно-политическата работа да мобилизират силите на всички трудещи се и изведат кооператива сред членовете, като разкриват по-ясно постигнатите успехи и светлите перспективи пред Родната, да работят всеотдайно за политическото възпитание на всички трудещи се и особено на младежта.

Иван КОЛЕВ

РАЗНООБРАЗНА КОМСОМОЛСКА ДЕЙНОСТ

Комсомолската организация в Селскостопанския техникум в Каранея има над 250 члена. Те упорито и старателно се борят за повишаване на успеха и подобряване на дисциплината. Организиран се различни извънкласни мероприятия, като месец на трайните насаждения, на животновъд, на науката и техниката, десетдневна на съветската книга, математическа олимпиада, клуб на история и др. Наред с това завършват техниката младежи и девойки излизат с правоспособност — трактористи.

Сполучливо ученическият комитет на Комсомола ръководи самоуправлението и самообслужването в училището. Доброволен младежки отряд, състоящ се от 27 души, е поел всички дежурства на учители в училище и на обществени места.

Комсомолците създадоха свой другарски съд, домостъят в обществения, производствен съвет в учебноопитното стопанство. Резултатите от самоуправлението бяха най-ярки през времето на лятната практика. Машините и хиллядата декара земя бяха на разположение на Комсомола. Използуваха се форми на работа, характерни за националните младежки бригади. Благодарение на доверието, което учителите оказват на младежите, по-бързо се подобряват и битовите условия и по-добре се поддържа материалната база. По своя инициатива комсомолците направиха сто хиляди тухли. С тях се издигна още един етаж на училището.

Учебноопитното стопанство се отличава с правилна агротехника на културите, в резултат на което се получават по 13 000 кг домати от декара, по 12 000 кг крмъно цвекло от декара, високи добиви от царевица, ечемик, овес, грозде и др.

Йордан РАЯНОВ

директор на техникума

ХУМАННА ПРОЯВА

Неотдавна 119 кръводарители от Полски Тръмбеш само за един ден дадоха 20 литра кръв. За целта бяха уредени два пункта на кръводаряване — в Градската болница и здравния пункт на ДИП „Мизия“.

Похвален е примерът на работнически колектив от ДИП „Мизия“, дал 22 кръводарите-

ли, ДМЗ „Първи май“ — 20 души, и лекари и служители от болницата — 14. Д-р Юстин Лазаров, акушерката Атанаска Пункта на кръводаряване — в Ганева, служителят Васил Тодоров и работничките Георги Костов и др. не пропускат случай, за да дадат от своята кръв.

М. Ц.

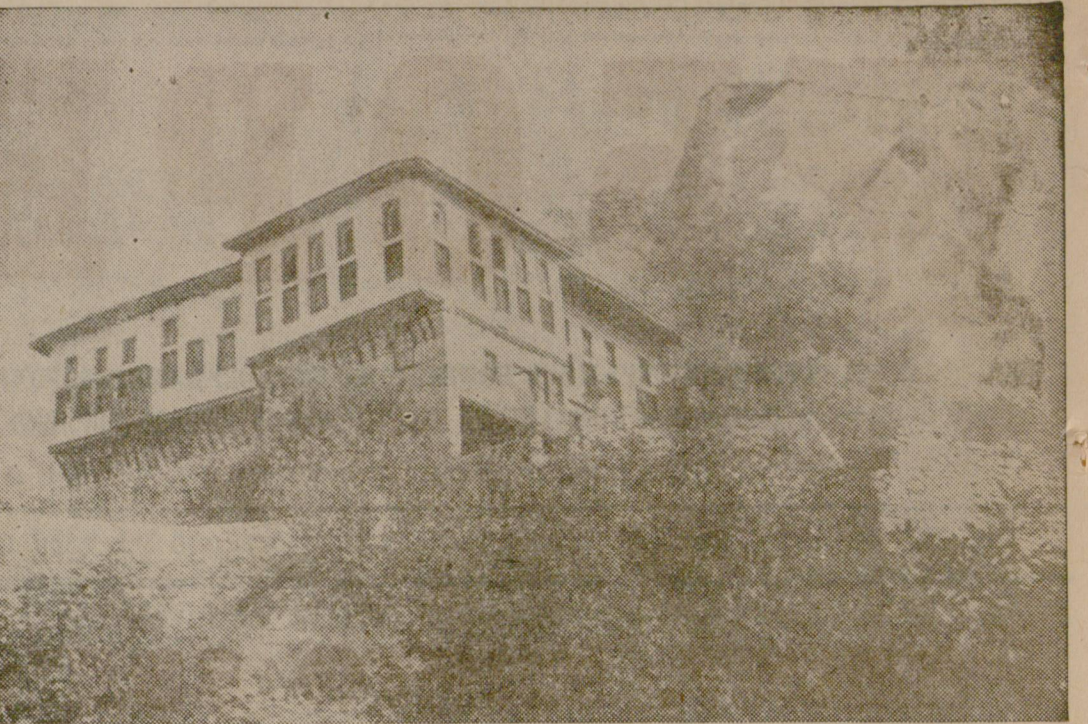
НА СОЦИАЛНО-ЕТИЧНИ ТЕМИ

Г ОДИНИ наред работничките от карамеларния отдел на Бонбонената фабрика в Горна Оряховица се оплакват от своя ръководител Георги Илиев. Писани са доклади, записки, неведнъж и вестник „Заводска борба“ е излизал с критични дописки и фейлетони. Но от главата на Илиев и косъм не е паднал, макар че има и такива примери, които могат да се окачествят като злосторство.

Ето и най-пресният случай, който, разбира се, е по-безобиден, но който също напълно илюстрира неговия порочен стил и метод. Осемнадесетгодишният Стефан Бояджиев, станал току-що младежник, идва на смяна. Той поздравява весело. Но вместо отговор, една от колегите му подигравателно протяга ръка:

— Хайде да си вземем до-виждане, Стефчо...

— Защо, напусках ли? — учудва се Стефан, но работничката му пояснява, че не тя, а нали той... и му посочва бележката, окачена на стената от ръководителя Г. Илиев. Като прочита написаното, Стефан пребледнява. А като вижда на работното си място нов човек, назначен със

МЕЛНИК — Кордопуловата къща.

инж. Евг. САРОВ

ЗА РАВНЕНИЕ С НАЙ-ДОБРИТЕ

Наскоро по инициатива на Градския комитет на ДКМС в Полски Тръмбеш секретари и просветници на Комсомола от общината дойдоха в с. Раданово, за да проучат опита на младежкия клуб.

И ТУКА до преди две-три години работата на Комсомола нещо не вървяла. Младежта, обаче, била убедена, че, за да се сплоти и работи от сърце, много може да помогне създаването на младежки клуб. Дълго настоявали комсомолците да им се определи помещение. Накрая им предложили нещо като плевник. Те не се обидили, а решили на всяка цена да го превърнат в клуб. Заплетнали се в студ се наложило да мажат, но го преправили. Подготвили сами и част от украсата. Ето ти клуб! Нямали обаче никакви средства, за да купят столове и маси. От труда си в ТКЗС, от театрални представления събрали първите пари. А с времето всичко придрушило в клуба. Сега край радиогромофона и телевизора са наредени много други предмети — все наградни на раденовци. Поставя ги са в рамки и много грамоти.

С отварянето на клуба комсомолската дейност наистина се обогатила. За там започнали да се отправят всяка вечер и комсомолците, и децата, пък и възрастни. Сформирал се клубен съвет от 7 души. Работели по месечен план, изложен на витрината. Ръководството на клуба се опряло на колективна, на всички, идващи тук. За всяка проява искали от присъстващите мнение, вслушвали се в него и се стремели да им предлагат колкото може по-издържани работи. Това направило живота в клуба близък за всички.

Така започнало и решаване то на редица проблеми. Привлечени били вече и младите

с семейства, откъснали се от живота на комсомолското дружество.

За Нова година в клуба била организирана среща на децата от селото с Дядо Мраз. По препоръка на ДОСО се организираща вечер на донаторския борника. На бъдещите пазители на Родната били поднесени цветя, приветствия, подарени им били албуми и връчени комсомолски поръчения. Всичко това измислило старата традиция младежте, преди да тръгне за кармата, да се напие.

И комсомолските сватби стават пак тук. Младежите подготвят подходяща украса, събират помежду си средства за подаръци, а грамофонът свири тържествено. Официалните лица извършват сватбените обреди. Пожеланията за щастлив живот и сърдечното отношение остават незабравими спомени у младоженците и близките им.

За другарството и съзнателния труд, за живота изобщо на раденовските младежи може да се разкаже още много, много.

М. ЦОНЕВ
от Обществена редакция на в. „Борба“ в Полски Тръмбеш

НАШИЯТ БИБЛИОТЕКАР

Тодор Димитров Тодоров е библиотекар в читалището в с. Върбица от няколко години. Книжите в библиотеката, които отдавна надхвърлиха 5000 тома, са добре подредени на рафтове. През тази година за прочит са раздадени около 8000 книги. В библиотеката постоянно има читатели и всяко кой ще посрещне с усмивка, ще препоръча подходящи книги. Читалнята е много добре подредена. В нея са предоставени на читателите много вестници и списания, телевизор. Все по инициатива на Тодор Димитров са организирани две подвижни библиотеки в стопанския двор на ТКЗС, където книжите се подменят ежесмесно.

Нашият библиотекар се включва най-активно и в работата на самодейните колек-

С ТРУД И ПЕСЕН

В клуба на Бонбонената фабрика при ДЗЗ — Горна Оряховица всеки вторник след работна репетира женският народен хор. Създаден от една година, той има не малко прояви.

Хорът ще израсне още повече. Такава е амбицията на самодейните. Много от тях, като И. Христова, Н. Цонева, З. Райкова, Т. Лечева и др., са носители на званието „Ударник на комунистическия труд“, а М. Тонева и Ю. Черкезова са качественички. Като добри самодейки се отличават и Д. Василева, З. Маркова, В. Христова, Н. Пенева, Д. Гецова и други.

Ст. Градинарова
от Обществена редакция на в. „Борба“ в Горна Оряховица

ПОД ЗНА КОНФЕРЕНЦИЯ

Научно-техническото дружество в текстилното предприятие „В. Мавриков“ — Велико Търново на специална конференция обсъди въпроса за най-оптималните условия на тъкачното производство и го илюстрира с конкретни примери и анализи. Тук бе разгледан и въпросът за ролята и мястото на секционния майстор, като технически ръководител и възпитател на работниците.

В разискванията вземаха активно участие стари майстори, техници и инженери. Обмениха се мнения за мероприятия, които ще помогнат за подобряване и на качеството на продукцията.

Др. ВЕЛЕВ

СТИЛЪТ И МЕТОДЪТ НА БАЙ ЖОРО

Никой няма право да наруши трудовия договор на работника, без негово съгласие, освен ако това стане чрез писмена заповед. И ако тази бригада действително е излязла с предложение за изгонването на Бояджиев, тя заслужава порицание. И, както се установи, не бригадата, а само една-две жени приближили на Илиев, са скроили всичко, за да услужат на „своя“ бай Жоро. И те трябва да бъдат порицани, защото докато бригадата „Аврора“, с бригадир К. Гунев от ремонтно-механичния цех, взе от ръцете на милицията един младеж и го направи най-добрия работник, то те се опитаха да посегнат на достойнството на своя млад другар, на когото предстои да се труди 40 години, и за когото няма и не може да има никакви улики. Това призна и Илиев: „А бе, то малчето не е виновно, ами бригадата...“ А на Стефан и на неговите родители каза: „А бе, той не ми каза „добър ден“ и не ми застана мирно, като отивам при него, не ме чакава“. Ето я причината! Колко срамно! Нима уважението не е взаимно задължение.

Истината е другаде. Като многогласен собственик на ра-

предприятие, Г. Илиев още не може да се раздели с чувството на властник и си служи с ония методи, които е ползувал някога. Вина за това носят и тези, които имат право на контрол над него. С бай Жоро — казват — не можем да се разправяме! А трябва да се разправяме и ще се разправяме. Защото като него се опитват да поставят и други „ръководители“. Изгонвай на работник от работното място — това е престъпление! Таква случаи, макар и единични, има в „Яйцекооп“, в Завода за хлябна промишленост. Те трябва също да бъдат осъдени и порицани.

Някои са склонни да оправдават порочния стил и метод на този или онзи с производствени резултати. На тях е уместно да припомним думите на др. Тодор Живков: „Ние се интересуваме от изпълнението на плана, но нас преди всичко ни интересува и това по какъв начин и с какви средства е изпълнен. В плана трудещите се следва да виждат гравда, радост, щастие и своето достойнство!“

Г. ГРЪНЧАРОВ

от Обществена редакция на в. „Борба“ — Горна Оряховица

СИСТЕМА С ГОЛЯМА ЖИЗНЕНА СИЛА

С ГОЛЯМ ИНТЕРЕС ръководството на кооперативното стопанство в Политбюро на ЦК на БКП за основните насоки по новата система на планиране и ръководство на народното стопанство. Разглеждайки всеки раздел на тезисите, ние потърсихме положителните страни в досегашната си работа и ги съпоставихме с новите изисквания.

По наша преценка досегашната работа в стопанството е значително подобрена, вследствие на ползуване на материалната заинтересованост, като основен икономически лост. Общата продукция за всяка измината година нараства. Това говори и за повишаване на производителността на труда, а оттам и за снижаване себестойността на продукцията. Особено внимание се обръща от ръководството на стопанството на раздела за обвързване на трудовото възнаграждение с крайния резултат на стопанската дейност. Като цяло в кооперативното стопанство този принцип се спазва, тъй като възнаграждението на кооператорите при нас се определя от крайните производствени резултати. Но това не може да се каже за възнаграждението на отделните производствени единици.

Още през 1960 година, когато предимно на парично заплащане, пред нас възникна въпросът: каква форма на заплащане трябва да се установи в стопанството, щото тя да бъде най-положителна в нашата работа, да съдейства за най-пълна мобилизация на силите за по-пълно използване на резервите!

Изхождайки от развитието на стопанството на тогавашния етап, решихме да въведем твърдо заплащане на кооператорите по предварително утвърдени норми и разценки и да даваме допълнително възнаграждение на онези бригади, които реализират по-високи резултати.

Тезисите на Политбюро на ЦК на БКП по новата система на планиране и ръководство на народното стопанство предизвикват интерес и сред работниците от ДМЗ „Първи май“ — Полски Тръбеш. Производителите от няколко бригади слушат с внимание бригадира Иван Михайлов, който е разгърнат страници на в. „Работническо дело“ и им четат тезисите.

Тезисите на Политбюро на ЦК на БКП по новата система на планиране и ръководство на народното стопанство предизвикват интерес и сред работниците от ДМЗ „Първи май“ — Полски Тръбеш. Производителите от няколко бригади слушат с внимание бригадира Иван Михайлов, който е разгърнат страници на в. „Работническо дело“ и им четат тезисите.

Разговаряме за организираната и заплащането на труда в ТКЗС

Кооперативните стопанства в нашия окръг натрупаха богат опит в разработването и внедряването на стопанската сметка. Заплащането на кооператорите, ръководители и селскостопански специалисти е поставено в зависимост от крайните производствени резултати на принципа на вътрешностопанската сметка.

Сега пред всяко кооперативно стопанство стоят за разрешаване следнива важни задачи — разглеждане и утвърждаване на трудовите норми, изготвяне на реални производствени задачи за всяка производствена единица, приключване на вътрешностопанските сметки и т. н. Всяка от тези задачи изисква управителните съвети и селскостопанските специалисти да се отнесат с най-голямо внимание и загриженост към тяхното правилно решаване.

Голямо значение за изготвяне на реални вътрешностопански сметки има правилното и реално установяване на материалните и

СЪС ЗАДЪЛБОЧЕНОСТ И ГЪВКАВОСТ

трудните разходи, което трябва да стане на основата на технологичната карта за всяка култура. Срещу всяко увеличение на разходните нормативи например с увеличаване на минералните торове, следва да се увеличи средният добив, всяко увеличаване на механизацията да се съпозвожда с известно намаление на разходи на труд и т. н.

С въвеждането на разходните нормативи в планирането, като метод на планоно ръководство, на ръководителя на производствена единица се осигурява пълна самостоятелност. Сега той най-добре може да пресича къде, как и на каква площ да разположи културите, какви допълнителни култури да засети, да потърси и други източници на доходи, осигуряващи не само изпълнение, но и преизпълнение на плана.

Реалното планиране и заплащане създава висок материален интерес, мобилизира силите на кооператорите, механизаторите за прилагане в срок и качествено на всяко мероприятие, подтиква ги към преизпълнение на планираната по количество и стойност

проценти за получаване на възнаграждение от чистата продукция. При това положение, щом като чистата продукция се увеличава, ще се увеличава и възнаграждението на кооператорите от съответната бригада и обратно.

В тази връзка, обаче, възнаграждението на кооператора е един доста особен въпрос, на който в тезисите се отдава важно значение, а именно как ще се изпълняват договорните задължения към изкупувателните организации. Няма ли да има опасност от делни бригади да проявяват тенденция за отклоняване на част от продукцията, с цел да реализират по-високи доходи, с което ще се нарушава и държавната дисциплина от стопанството като цяло.

За да бъдат предотвратени тези неща, е необходимо още с приемането на плановете на отделните бригади да им се дава и планът за договорната продукция, като се конкретизира. Този план трябва да бъде един от основните показатели в плана на бригадата. При неизпълнението му да се прилага на общо основане санкциониране на бригадата, да се достигне дори до намаляване на полагаемото им се трудово възнаграждение.

По-нататък в тезисите се казва: „Обвързването на работната заплата с крайните резултати от стопанската дейност да изключва всяка уравновесява и необоснована диференциация“. Това е особено валидно за кооперативните стопанства, в които дневното възнаграждение се определя на много места като средно възнаграждение на бригадата за деня. По този начин не може да се даде правилна оценка на всеки кооператор, по отделно за количеството и качеството на вложението от него труд, което намалява до известна степен стимула за преизпълнение на дневните норми.

На основата на тезисите на ЦК на БКП, ръководството на стопанството за в бъдеще ще постави по-високи изисквания за по-пълно индивидуалния и малкогруповия акорд, при което по-правилно ще може да се оценява трудът на всеки кооператор. Като имаме предвид рисковете, на които все още е подложено селското стопанство, поради природни капризи, създаването на „Резервен фонд за възнаграждението на кооператорите“ ще се отрази положително за стабилизиране на работната ръка в ТКЗС.

Опирайки се на указанията на Партията и Правителството за по-нататъшното развитие на селското стопанство, ние считаме, че нашият кооператив може с чест да изпълни големите задачи, като постепенно увеличава общата и чистата продукция, а оттам и благосъстоянието на кооператорите.

Спиро СПИРОВ
председател на ТКЗС „Октомврийска победа“ в Поли-
кранце

ПО АСФАЛТОВОТО ШОСЕ за София бързо преминават камиони. По пътя, полюляйки се, слабо кончат тежки каруци с пръст. Край каруцата крачи възрастен човек — слабобав и попрегърбен. Мината още един камион, но той не е хала като другите и след него остава едва забележима нишка. „Добро момиче и шофьорчето. Де всички да бяха като него“ — мисли старецът и още един път се взира в далечината. Искра му се да види откъде е колата. Такъв навик си има — за зло и добро записва в едно тефтерче номера на колите. Де да знае дали няма да се срещне с някого — хора сме. Цифрите са разкритици, но се четат — Тн 05—02.

Смрачава се. Каруцарят се е прибрал в къщи отдавна, а камионът с № Тн 05—02 все върви по бялото пращино шосе. В средата на кабината се полюшва равномерно кошничка с цветя, а под нея има малък надпис: шофьор Петър Вачков. Мракът все по-властно обгръща шофьора и той завърта едно мъничко ключо. Сега кабината е пак приветлива, а покрай фаровете започват своя чуден танц безброй мушкет.

Но какво става? Той престава да вижда! Очите му болзено се свиват от силна светлина. Миг, два и колата спира. Край нея профичава с грамадно си тловоице една „Шкода“. Какво да се прави? На път се случват и

лоши колеги. А до София има още много километри и не се знае какви изненади го очакват. Петър не обича да мисля, когато е зад волана, но след с удоволствие пътя на светлината, ти бягаща пред него, ти наснежа за размисляване, ти съвсем безпомощно, каквато бе преди малко.

В село Брестница е към дванадесет часа. Обичат шофьорите това село. Вкусна халва правят тук, пак има и къде топло ядене да вкусят. На една маса непринудено се запознаха няколко шофьори и започнаха. Петър запита:

— Как сте със стопанската

СВЕТЛИНИ ПО ПЪТЯ

сметка?

— Горещо — уклончиво отвърна единият и на своя ред се зашепелва: — Участиците ли в съревнованието на Радио София?

— Разбира се, — отвърна Вачков.

— Е, да почакаме, да чуем днешното предаване. Десетина минути има още...

Колите са отново на път. Привечер те пристигнаха в Горна Оряховица, бързо се освободиха от товара си и се прибраха в автобуса. Само Петър Вачков не бързаше. Жена му Николашка си го знае... за колата дъщеря си дава. С

него е и сменникът му Пенчо Йорданов. Утре той ще бъде на кормилото и ще трябва пак да му напомни някои неща. Колата си иска своето. Гледай ли я, ще ти се отплати. Досега Вачков е изминал 220 000 км, но не мисли да я дава скоро за основен ремонт, защото „Чепел“ е и като нов...

ПРЕЗ ОКТОМВРИ в Горна Оряховица се проведе Национално съвещание. Беше обменен опит по организацията на движението за комунистически труд в автотранспорта. А след това

на комунистическия труд. Ден ка Коцева — кондукторка... По-нататък Петър нищо не чу. Сърцето му лудо заби и издайнически руменици покри страните му. Наистина работеше добре, но все пак това е голяма награда. Насладите около него му стискаха сърдечно ръката...

ЕДНА ВЕЧЕР Петър Вачков ще замине за София. Оттам бързо крил самолет ще го понесе към Москва. Но той не се вълнува от тази мисъл и стои в двора на ДАП, сред приятелите си.

— Щастливо, що не си в къщи да стъгащ баба си, ами стържиш тук? — го попита диспечерът.

— Трябва да видя сменника си. Електромоторът по някога прави бела, не зацепва веднага, та да му кажа да има предвид тая работа...

С нежелание си тръгва към къщи. Искате ли се още да стои тук, да погали поне веднаж колата и да се сблъска с нея като с добър приятел. Защото след десетина дни той ще се върне и пак ще тръгне заедно, разминавайки се, догонвайки или изпреварвайки светлините по пътищата на Родина...

М. ШАЛАВЕРОВА
от Обществена редакция на в. „Ворба“ в Горна Оряховица

КОГАТО СЕ РАБОТИ СЪС СЪРЦЕ

ЧОВЕК трябва лично да се срещне със завеждащата свинефермата в Страхилово Мария Майсторова, да поприказва с нея, с очите си да види и със сърцето си да почувства очитещата радост.

Знатната животновъдка ни посрещна с много грижи и радост, с вълнения и трепети. През дългия низ от години е била неотлъчно на своя трудов пост, борила се е с трудностите, преодолявала е пречките, за да изведе свинефермата на сигурен, здрав път.

— Когато човек обича професията си, когато работи със сърце, хубавите резултати са ми идват — започва разказа си Мария Майсторова. — А в нашата свинеферма само това търсете. Всичките ни животновъди са огън хора. Обичат работата си, мислят за животните като за свои, правят всичко по силите си. А това, естествено, води до повече продукция.

Думите са прости, сърдечни, искрени. Тя разказва за хората от свинефермата, които не жалят сили и време. Обяснява порасналата им зоотехническа култура, стремежа и желанието им да четат, да се учат.

— Тук са книгите, които ми нават от ръка на ръка — по казва ни кокетна библиотеката, закупена с една от многото парични награди на свинефермата. — А с пари от наградите си купихме радиоапарати, маси, столове. Обзаведохме се както трябва.

Смогнахме да запишем само някои заглавия на книги: „Въпроси на новата технология в свинефермата“, „Отглеждане на малките прасета“, „Моят опит в уговяването на свинете“ от Ярослав Чиж, а наред с тях — в издани издания десетки томове художествена литература. Книгите по животновъдство се четат

колективно, обсъждат се въпросите, повдигнати в тях. Хубавото от тях веднага се прилага. Тези творчески разговори се утвърдиха като прекрасна традиция в страхилоската свинеферма.

— По план за годината трябваше да имаме 2562 прасета, а получихме над триста в повече — продължи Майсторова. — Отлично сме и с прираста. Годината ще изпрати с голяма надпланова продукция.

Планът за среднодневния прираст предвижда 250 грама за прасета до 40 килограма. Свинегледачите обаче получават 290 грама. С повече прираст са и прасетата над 40 килограма. Той стига над 600 грама дневно. Свинеждите Коло Димитров и Ради Димитров отглеждат 800 прасета, от които в отделни месеци получават 500—600 грама, а понякога и повече. Затова годината ще приключи с 30 тона надпланов прираст.

— Сметката е лесна — добавя Майсторова. — За един килограм прираст изразходваме три килограма и осемстотини петдесет грама концентриран фураж. А един килограм месо ни струва четиридесет и седем стотинки, което продаваме за двойно повече.

Към хубавото трябва да прибавим подобренията в породата. И друго много важно: в свинефермата не е познато текучеството на хора. Животновъдите тук работят дълги години. Повечето от тях са семейни двойки. Семейството Йордан и Цонка Николови например от прасетата за едногодишно оправане получиха 950 новородени, вместо запланиваните 700.

Топла храна и суха слама — такова е решението на свинеждите за зимата. И редовно снабдяване на животните със смеси.

Спокойни и доволни са свинеждите от Страхилово. Те със сърце работиха. Затова ще срещнат Новата година с над 30 000 лева надпланова печалба.

Н. КОТЕВ

Държавен вагонен завод „А. Жданов“ — Дряново

ТЪРСИ

1. Шлосери от III до VI разред
2. Стругари от III до VI разред
3. Шлифовчици от II до IV разред
4. Леяри от III до V разред
5. Ел. техници от III до V разред

Заплащане по сделно-разредната система. Всички права на железничар.

Справка: „Личен състав“ при завода — телефон № 26

2-1

ЗАСТРАХОВКАТА „ЖИВОТ“ — ФОРМА НА СПЕСТЯВАНЕ

Важен дял в развитието на спестовността в нашата страна има доброволното лично застраховане, което се осъществява посредством застрахователния „Живот“. По пътя на лично и семейно застраховане се осигурява от една страна постоянна и сигурна спестовност на тружените се, а от друга страна набиране на повече средства за финансиране на социалистическото строителство.

Ежегодно спестяванията на тружените се чрез застрахователния „Живот“ нарастват. Донато в на-

шата страна през 1946 г. по тази застраховка е имало набран премия резерв 9 500 000 лева, то към 30 юни 1965 г. този резерв нарасна близо 12 пъти.

Чрез застраховката „Живот“ се съчетава личните интереси на застрахованите с обществените, обезпача се материално семейството на застрахованите при нещастни случаи, при напреднала възраст при издръжка на деца и др.

Със спестовния елемент в застраховката „Живот“ се цели да се спести определена сума, за определен срок. Това значи, че, ако даден гражданин си „зачупи“ застраховка „Живот“ за 500 лева за срок от 15 години, през това време той ще плаща годишна вносна около 33 лева в зависимост от възрастта (колкото е по-млад застрахователят, вноската е по-ниска). Тя може да се изплаща на 6 месеца, или на три месеца, в продължение на 15-годишния срок. Ако лицето доживее срока на застраховката, получава пълната застрахована сума от 500 лева.

Ако през този срок от 15 години със застрахования гражданин настъпи злополука, ще се изплати такова част от застрахованата сума, каквато е процентът на загубената трудоспособност. По такъв начин съчетанието на двата елемента в застраховката „Живот“ — риск и спестовност — правят застраховката една по-висша форма на спестяване.

Петър ПАСКАЛЕВ
ст. инспектор при Окръжния клон на ДЗИ — Велико Търново

Ал. РАХНЕВ

„ВОРБА“

Стр. 3, 6р. 180, 10, XII, 1965

Нови материали в Окръжния музей

ОКРЪЖНИЯТ НАРОДЕН МУЗЕЙ във Велико Търново прави основно преустройство на своите експозиции. То се извършва с цел в тях да бъдат включени нови, неизвестни досега на многобройните посетители музейни материали и те да бъдат така показани, че да отговорят на най-новите постижения на музейната техника. От друга страна новите експозиции ще бъдат строго научно издържани. За тази цел сътрудниците на музея извършиха огромна събирателска и научноизследователска работа.

Във всички отдели на музея през първото тримесечие на тази година постъпиха много материали, които отразяват многовековната история на града и окръга. Особено ценни са новопостъпилите материали в отдел „Работническо-революционно движение“. Между тях заслужават внимание позивите, печатани в нелегалната печатница на Окръжния комитет на Партията и РМС, чието седалище е бил домът на верния ятак Христо Пройнов (дядо Партенко) в с. Дебелец. Позивите са от май 1944 година и са писани на циклостил.

Единият е издаден от името на Окръжния комитет на БРП (к). В него Окръжният комитет апелира към всички жители на окръга да се обявят против провежданата мобилизация, против войната, а по-нататък — за вдигане на въоръжена борба срещу хитлеристките окупатори, за смякване властта на немските агенти, да се сключи незабавно мир и се установи дружба със СССР. В позива се призовават подлежащите на мобилизация младежи да не отиват в казармата, а смело и масово да навлизат в партизанските отряди, които ще избавят страната ни от катастрофа. Позивът е разпространяван в района на с. Ялово от ятаката на Горнооряховския партизански отряд Слава М. Иванова.

Друг позив, разпространяван в същия район, е издаден от Окръжния комитет на РМС също през май на 1944 г. Той призовава всички честни младежи на борба против настаняването на германски дивизии на наша територия, против реквизициите в полза на германската войска.

Особено тревожно се апелира към младежите да засият борбата против мобилизацията, като се припомнят революционните традиции на нашия народ, борбата, която са водили Левски, Ботев, Каравелов и други.

Във фонда на отдела постъпили и снимки, отразяващи дейността на БРП (к) и РМС от Килифарския район. От веществените материали, постъпили през този период, особено ценен е и радиоапаратът, с който членове на VIII въстаническа оперативна зона са слушали „Гласът на Москва“ и предаванията на радиостанция „Христо Ботев“. Този апарат е запазен от родителите на Марин Христов Томов от с. Ялово, партизанин от Горнооряховския партизански отряд, загинал при злополука през 1945 г. Чрез този апарат са се осведомявали за развоя на събитията и партизански командири Димитър Дюлгеров (Киския), Тотю Саралиев и други.

Ненчо БОНЕВ
зав. отдел в Окръжния народен музей

СТОЛЕТНИКЪТ ДЮЛГЕРИН

Ти подраняваш пак, ала не вземаш
задрямалата в ъгъла тесла,
която някога звънтала като стреме,
дарявайки на стрехите крила.

Пак ще разровиш днес на спомените мървата
и чардаклин къщи ще строиш.
С тояжката си пак — на сто и първата
година — часовете ще брониш.

Аз ще запомня твоите легенди тъмни
за взидали моми и буйновска любов.
От билото на къщите ще гръмне
дюлгерския ти дълтъз благослов.

И аз ти вярвам, че в градеца няма
да слезеш при добрите синове.
Ти тук лежиш като темелен камък,
закрепен под орлови върхове!
с. Буйновци

Летен дъжд над Велико Търново

На Иван Давидков

Балкана потъмня
и тръгна с тътен
на път към дунавската мараня.
Надвесиха се облаците пътем
над Търново
и мигом зазвъня
една дъждовна весела прелюдия.
Светкавица пречули две стрели
във дното на Янтра —
и разбуди я
от летен сън край сивите скали.
Продънха се сякаш небесата,
градът не издържа

и полетя
надолу,
и потънаха в реката
дървета,
калдъръми
и къщи.
След миг
и облаците се стопиха...
Градът разтвори радостна снага
и тръгна прероден
с усмивка тиха
под сърца на изгрялата дъга.

Млади екскурзоводи

В СЯКА ГОДИНА във Велико Търново, в този живописен и неповторим град,

идват над 450—500 000 наши и чуждестранни екскурзанти. Още от гарата или от лускозните автобуси те отправят поглед към великолепната панорама и бързат час по-скоро да научат неговата история.

И тези посетители спират първия срещнат гражданин, питат за Царевец, музея, затвора-музей, за сградата, построена от Колю Фичето, в която е приета Търновската конституция, за десетките паметници на културата... Често пъти получават пълни отговори, но има случаи, когато те им се отговори с вдигане на рамене.

Велико Търново ще става все по-привлекателен град. Затова говорят и решенията на съвместната сесия на Окръжния и Градския народни съве-

ти. За да се отговори на една насъщна нужда, към Пионерския дом във Велико Търново бе изграден кръжок на младия екскурзовод, в който участват пионери от различни училища в града. В продължение на две години пионерите ще се събират всеки вторник и под ръководството на Ненчо Бонев, завеждащ отдела в Окръжния народен музей, ще изучават историческите забележителности на града и неговите многобройни паметници на културата, както и социалистическото строителство в града и окръга. Това е едно хубаво начало, което би трябвало да се разширява.

Текст и снимка:

П. ТАРАСЕНКО

Сцена из „Пътникът без багаж“.

ТЕАТЪР

МИСЛИ ЗА НОВАТА ПОСТАНОВКА

Георги Аврамов — гост-режисьор

„Аз изпитах едно истинско творческо удоволствие от пиесата и колектива. „Пътникът без багаж“ е пиеса със сложен, нееднолинеен стил, стил, в който комичното и трагичното вървят ръка за ръка. Доволен съм както от младите изпълнители, така и от утвърдените—Елена

Стефанова, Станка Пенчева, които се опитаха да се представят в нова творческа светлина.

Надявам се, че пиесата ще допадне на зрителите със своята сатирична и хуманистична насоченост“.

Константин Димчев — артист-изпълнител на главната роля (Гастон)

„Трудна и благородна задача! Много ни върлуваха и възбудиха проблемите, поставени в пиесата. Смятам, че в „Пътникът без багаж“ всеки би могъл да намери от-

говор на много от въпросите, свързани с неговата нравствена чистота.

Щастлив съм, че играя тази роля“.

КАЛИПКА
КОВАЧЕВА

РАВНОСМЕТКА НА ДВАДЕСЕТГОДИШНАТА

(Откъс от поема получила III награда в конкурса на ЦК на ДКМС и Радио София)

Аз повяхах на хората,
дето гледат в очи,
а в очите престорена
подлостта не личи.
Аз повяхах на хората,
дето крачат уж с мен,
а зад мене говорят
с глас, привидно стаен.
Аз повяхах на тях,
дето стискат ръка

най-сърдечно, но крият
слабостта си така.
Аз им вяхах, но ето
черен вятър довя
черни облаци, дето
раждат черни слова
и небето се счупи
в моите здрави нозе.
Черна нощ ме прихлупи.

Черен гняв ме обзе.
Черни мисли се удържа
в моето бяло чело.
Аз крещях срещу утрото
и звах всичко зло...
После всичко отмина
и във моите очи,
като в езеро синьо,
заблестяха лъчи,

пак се раждаха зарани
като тез, на море,
и си мислех — на pewno
така беше добре!...
Не, не беше, не беше,
закрещях всеки нерв,
всяка подлост и грешка,
всеки страх във резерв
са загубено време,

разпильано от теб.
Откъде ще го вземеш,
откъде!

Всяка малка минута
е разстрелван поет
и със стъпки нечути
идат, идат отвред
тия, дето са гинали,
тия, дето след нас
ще броят дните минали,
ще броят всеки час
и ще питат, ще питат те
как, защо си живял
и какви бяха дните ти,
а каква — идеалът!...

65)

Според всички данни, службата на абвера е започнала да създава огромна мрежа от разузнавателно-диверсионни школи.

Това свидетелствуваше и, че мълниеносното настъпление на хитлеристите се е провалило, и, че са се провалили надеждите им да намерят подкрепа сред известна част от населението на Съветската страна. И не пета колона, на която те разчитаха, ги очакваше на светската земя, а мощни удари на партизанските съединения.

Товава решиха да мобилизират всички начини за водене на тайната война. Немският генерален щаб и всички секретни служби на третата империя се обединиха за изпълнението на тази задача.

И не случайно Лансдорф се оказа виден работник от СД. Изяснявайки това, Вайс реши да заложни на съперничеството между абвера и гестапо. И то така, че да му повярват на абверовския му патриотизъм и на готовността да извърши всякаква подлост заради този патриотизъм. Тъй като старата лисица Лансдорф не би повярвал в никаква друг патриотизъм, освен в карьеристически стремежи. Иохан се реши на риск не веднага, а след като се запозна с бележника на Лансдорф, по-точно, с една записка в него, направена с ясен, малко старомоден почерк: „Съветските военнопленници, намиращи се в лагерите, продължават автоматически да пазят нравите и обичаите, свойствени на

роман от съветския писател
Вадим Кожевников

тяхната политическа система и създават тайни комунистически организации, които управляват хората. За откриването на такива „ръководящи“ лица службите гестапо имат в средата на затворените осведомители — най-ценният осведомител — разузнавателно-диверсионните школи. Но службите на гестапо, за да запазят този контингент само за своята система, всячески го крият, нанасят го с цел за маскировка в списъците на небаго-надеждните и даже на подлежащите за ликвидирани. Необходимо е смело, интуитивно да откриваме този контингент в лагерите от всички степени и, въпреки съпротивата на гестапо, да го зачисляваме в школите“.

Тази записка на Лансдорф, очевидно, е нанесена в бележника, за да инструктира сътрудниците на абвера, изпращани в лагерите за военнопленници за отбор на курсанти.

Вайс направил от нея съответни изводи и се реши да поговори с Лансдорф, надявайки се, че това ще му открие възможност да участва в отбора на „контин-

генти“. Той, както се казва, рискува с всичко, за да постигне всичко. Да разкрие мрежата от гестаповски осведомители — няма заради това не си струва да рискува живота си? И той рискува, макар и да се досещаше и за проникнателността, и за подозрителността на Лансдорф.

След няколко дни фон Дитрих каза, сякаш между другото, че Вайс е повишен по служба и ще се числи сега като преводач при втори отдел „Ц“, но докато няма друг шофьор, трябва да се подготви за дълго пътуване. Иохан не се зарадва на своя успех в рискованата операция с Лансдорф. Няма ли да бъде неговата победа поражение? Не е ли надценил себе си, че му стигнал ли силата в душата, за да издържи ония духовни инквизиторски изтезания, на които сам се обрече, при бъдещите посещения на лагерите?...

Но всичко това беше в душата на Иохан, а ефрейтор Вайс в отговор се поклати на Дитрих и, привидно, обхванат от щастие, нечленоразделно измъкна, че е готов да му служи,

Много му се искаше да бъде сам, но веднага Вайс си подсказа, че следва да намине при Лансдорф, да му поблагодари, без да забравя при това възторжено да се усмихва.

Лансдорф го прие студено и деловито. Като изслуша мъчливо възторжената благодарност на ефрейтора, с кимане на глава го освободи. Но когато Вайс беше вече до самата врата, изведнаж каза многозначително:

— Малко ти е дълъг езикът. Заради него може да пострада шията.

— Господин Лансдорф — с достойнство отговори Вайс — предполагам, че шията ми ще пострада в случай, ако лично не ви докладвам за всичко.

— Именно това и исках да кажа...
26.

В КАНЦЕЛАРИЯТА обер-шрайберт връчи на Иохан пощенска картичка. Приятелят на Вайс, някой си Фогел, подофицер от зондеркоманда, разквартирувана в Смоленск, канеше Вайс по рождество в Москва.

Съобщавайки за тази покана на обер-шрайбера и забелязвайки шеговито, че русите много мързеливо отдават своите градове, та се налага да ги подканят. Иохан предостави на обер-шрайбера на свой ред да се надсмива над бавността на русите и след това се осамоти в гаража. Тук с помощта на същата московска носна кърпичка, пропита с химикали, прояви картичката и разшифрова червенокакафявите цифри, нанесени косо и плътно с най-тънко перо: „Варшава, Нов свят, 40. Варшете „Коломби-на“. Никол. Номер на вашата квартира, Възраст на вашия ба-

ща...“

Иохан отлично разбираше, че сега той е напълно на разположение на Дитрих, и поради това за ходене в града е достатъчно само неговото разрешение, но все пак сметна за необходимо да поиска разрешение и от Шайнглинг, с което още повече би го разположил към себе си. Без да се задоволи с всичко това, Вайс се яви още и при Лансдорф, доложи му, че отива във Варшава и запита няма ли да има някакви заповеди, демонстрирайки с това, че като главен свой господар той счита Лансдорф, а не някой друг.

Лансдорф му поръча да чу купи солено-хвойни таблетки за ваната. Леко разхлабително. Да потърси в магазините книги, издани не по-късно от деветдесетте години на миналия век. Поясни:

— Аз обичам само онова, свързано с моята младост. — Прикривайки очи с бледни мигли, добави: — Тя беше прекрасна...
Дитрих помоли да му купи пасти на Маршалковска в сладкарницата „Ян Гаевски“, а Шайнглинг — кръвна колбаса. Пари майорът не даде, но затова приятелски посъветва Вайс за по-филантика да намине след посещението на Варшава в санитарната част.

Чинът ефрейтор и медальот откриваха пред Иохан нови възможности. Той спря още първата попътна товарна кола, заповяда на войника да се прехвърли в карсериата, даде на шофьора пачка цигари и заповяда да кара за Варшава „свс скоростта на двояла, багаж от праведника“.

Иохан имаше отлично настроение. И заприказва с шофьора за това, за онова, Той закачливо за-

пита шофьора, възрастен войник, с лице набраздено от груби продълговати бръчки:

— Е какво, скоро ще вземем Москва и край на войната, нали?

Шофьорт, без да вдига уморени очи, забеляза мрачно:

— Ти считащ, че войната с русите вече свършва, а те считат, че току-що започват да воюват с нас.

— А сам ти как мислиш?

— Хайл Хитлер! — каза шофьорт и, без да откъсва дясната ръка от кормилото, повдигна показалеца.

По произношението Иохан позна в него южанин.

Шофьорт потвърди това предположение.

— Има немци, които пият само бира, други — само шнапс, но има и трети — те обичат вино. — Огледа Вайс: — Да, аз съм от Саар, а ти, веднага се вижда, си прусак.

— Да аз съм прусак — на свой ред потвърди Иохан. — Знаеш ли, в една умна книга е написано за Пруссия: „Пруссия не е държава, която владее армия, по-скоро е армия, която завладява нацията“.

Шофьорт каза подозрително:

— За прусак ти си малко повече образован.

— Това е защото съм племенник на Гюбелс.

— Правилно. — съгласи се шофьорт. — Само, че пълна прилика не ти стига, че не са ти счутили крака.

— Не губя надежда.

— Не губя надежда.

— Не губя надежда.

— Не губя надежда.

— Не губя надежда.

— Не губя надежда.

— Не губя надежда.

— Не губя надежда.

— Не губя надежда.

— Не губя надежда.

(Следва)